

Samrådsmöte

Ansökan om tillstånd till vattenverksamhet i Kappelshamn

Kombinerat undersöknings- och avgränsningssamråd

Samråd gällande kommande ansökan om tillstånd för grundvattenbortledning

Syfte

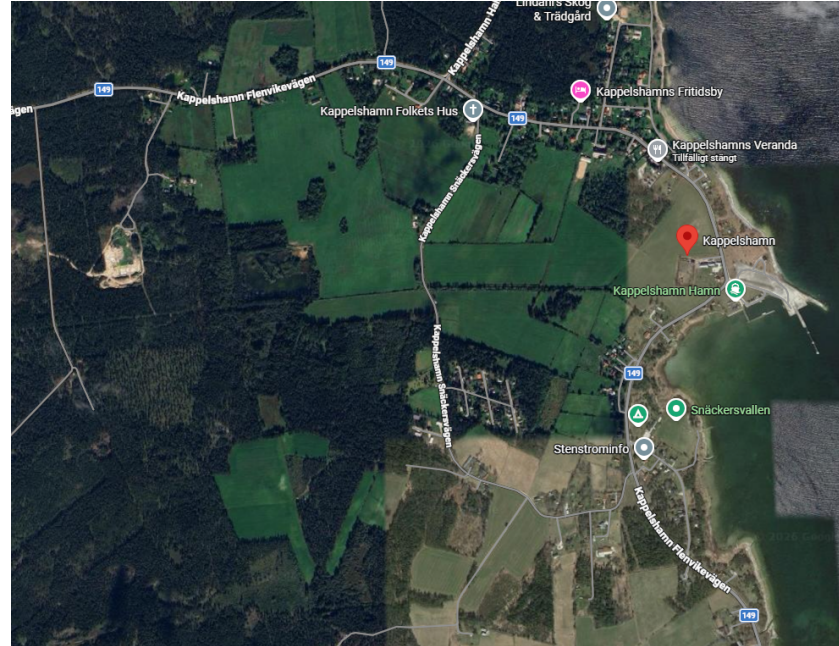
Inhämta synpunkter och information inför kommande ansökan, samt innehåll i miljökonsekvensbeskrivning/förenklat underlag
Möjlighet för allmänheten att ställa frågor

Samrådets genomförande

- Samrådsmöte
- Skriftligt samråd
- Direktutskick av samrådsinbjudan till fastighetsägare inom ett område större än bedömt påverkansområde
- Annons i Gotlands Allehanda och Gotlands tidningar – riktat till alla särskilt berörda och den berörda allmänheten
- Samrådstid fram till och med 17 april

Agenda

- Kommunal vattenförsörjning
- Bakgrund
- Planerad verksamhet
- Omgivningsförhållanden
- Utförda undersökningar
- Slutsatser
- Bedömd miljöpåverkan
- Diskussion

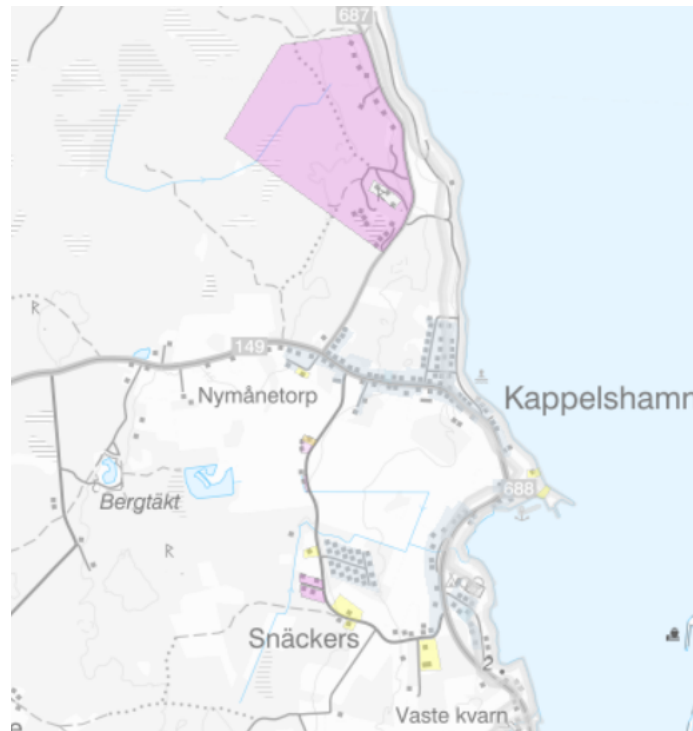

Kommunal vattenförsörjning i Kappelshamn

Ljusblått = Kommunalt VA

Gult = Avtalsabonnenter

Rosa = Gemensamhetsanläggningar

Lägesrapport

Historik

Region Gotland har försörjt Kappelshamn med vatten från vattentäkten sedan 1996
Det finns i dagsläget inget tillstånd för uttag av grundvatten

Nutid

Dricksvatten körs med tankbil från annan ort till vattenverkets reservoar
Detta hör inte samman med tillståndsprövningen

Framtid

Vattenverket ska byggas om för att motsvara vattentäktens kvalitet och kapacitet
Resultat från provpumpningen ligger till grund för processval

Bakgrund

- Tre bergborrade brunnar från 1992/1996
  - B1: 21 m
  - B2: 15 m
  - B3: 23 m
- Råvatten leds till Kappelshamns vattenverk
- Tidvis påverkan av järn och bakterier
- Råvattenuttag från de tre vattenbrunnarna mellan 2020–2024 var i snitt ca 45 m³/dygn
- Maximalt under samma period uppgick vattenuttaget till ca 50 m³/dygn
- Brunnars exakta läge omfattas av sekretess under Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 18 kap. 8 § och finns ej med i samrådsunderlaget

Planerad verksamhet

Ansökan om tillstånd till grundvattenbortledning:

- Bibehålla befintliga brunnar
- Möjlighet till ersättningsbrunnar
- Ur brunnarna B1 & B2 sammanlagt bortleda cirka 120 m³/dygn och från B3 44 m³/dygn.
- Vattenuttaget kommer att begränsas genom att det ej kommer att vara tillåtet att pumpa under en viss vattennivå i brunnen, förslagsvis +2 meter över havet (RH2000)

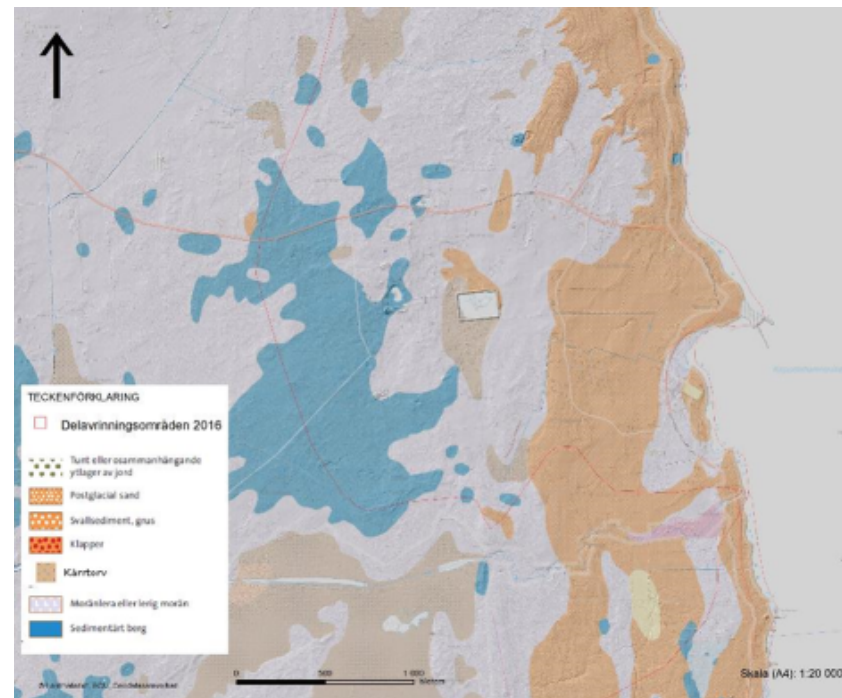
Omgivningsförhållanden

- Markanvändningen kring brunnar:
  - B1 och B2, framför allt skogsmark
  - B3 omgiven av jordbruksmark
  - Närmaste bostadshus ligger ca 30 m från B3 och drygt 200 m från B1 och B2
- Väster om brunnsområdet högre marknivåer, tunna jordlager. Stora områden med berg i dagen (hällmark med ev. karst)
- Norr om B1 och B2 ligger en bergtäkt. Slite stenhuggeri
- Mellan B1-B2 och B3 ligger en bevattningsdamm

Omgivningsförhållanden – geologi

- Jordarter: främst lermorän med någon till några meters mäktighet. Det förekommer även kärrtorv och postglacial sand
- Väster om vattentäkten förekommer stora områden med berg i dagen
- Mot öster (i riktning mot havet) sjunker marknivåerna och lermoränen överlagras av postglacial sand. Total jordlagermäktighet ökar generellt i östlig riktning mot havet
- Berggrunden består av sedimentärt berg (kalksten). De ytligaste kalkberget utgörs av Höglintkalksten

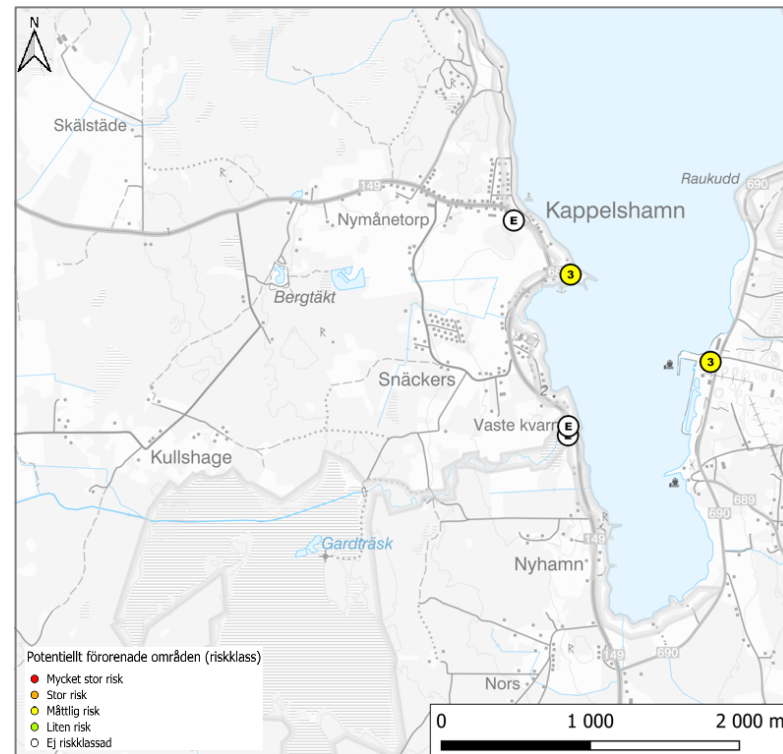
Omgivningsförhållanden – hydrogeologi

- Nettonederbörden i området uppgår till ca 150-200 mm/år
- Huvudsaklig grundvattenbildning till kalkberget sker väster om brunnsområdet. Där kalkberget överlagras av lermorän kan grundvattenbildningen antas vara låg
- Tillrinningsområdet är framför allt väster om uttagsbrunnarna
- Grundvattennivåer och grundvattenavrinning följer i stort topografin. Avrinningen sker mot öster (havet)
- Enskilda sprickor och spricksystem har stor påverkan på kapaciteten för enskilda brunnar i området
- Grundvattenmagasinet har låg magasinerande förmåga i närheten av uttagsbrunnarna. Det är ett tecken på slutna magasinförhållanden vilket stämmer väl med att kalkberget är överlagrat av tät lermorän i brunnsområdet.

Omgivningsförhållanden

Förorenade områden

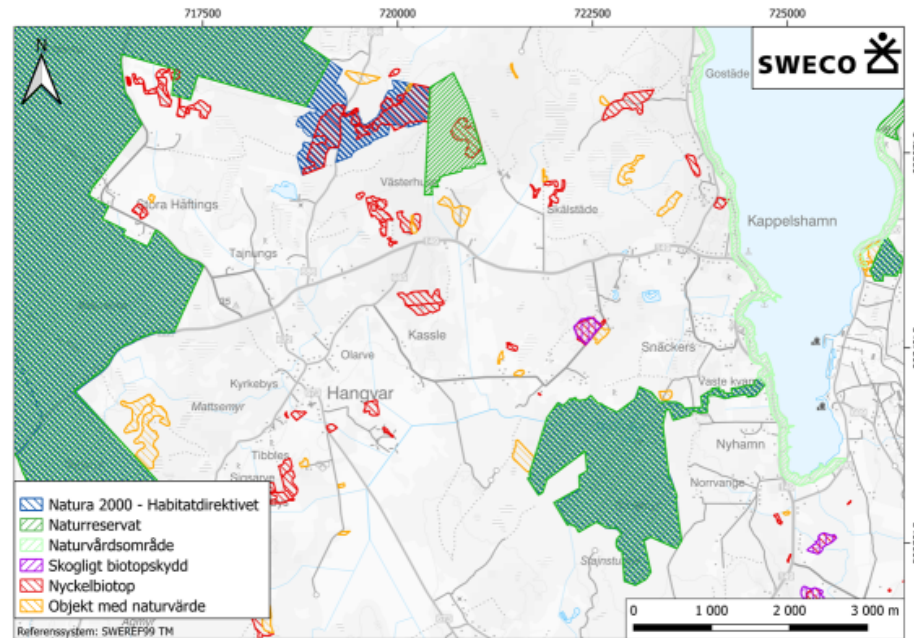
- Inga uppgifter om förorenade områden inom påverkansområdet
- Avloppsreningsverk i hamnen
- Vaste kvarn söder om hamnen (betning samt järn-, stål- och manufaktur)
- Drivmedelshantering

Omgivningsförhållanden

Skyddade områden

- Naturresevat och Natura-2000 (SCI)
- Träskmyr
- Vasteån
- Skogligt biotopskydd inom påverkansområde >300 m sydväst om B1 och B2
- Inga andra skyddade områden inom påverkansområdet eller i direkt närhet

Utförda undersökningar 2025

- Kontinuerliga mätningar av grundvattennivåer
- Kapacitetstest:
  - B1: 2025-04-02
  - B2: 2025-03-28
  - B3: 2025-03-28
- Provpumpning med observation av grundvattennivåer i omkringliggande observationspunkter:
  - B1: 2025-09-08 till 2025-10-09
  - B2: 2025-06-09 till 2025-09-03
  - B3: 2025-10-14 till 2025-12-05

Provpumpning

- Vid provpumpningen har vattnet släppts i närliggande dike
- Vattenprover har tagits regelbundet på det pumpade vattnet
- Manuella lodningar och avläsning av dataloggande tryckgivare har utförts

Resultat undersökningar

Uttagsmöjligheter

- Brunn B1 och B2 är nedförda i delvis samma spricksystem. Ett uttag från någon av brunnarna innebär en tydlig inbördes påverkan och samma omgivningspåverkan
- Brunn B2 har högst uttagskapacitet
- Brunn B3 har lägst uttagskapacitet och det har inte gått att påvisa någon tydlig hydraulisk kontakt eller påverkan mellan brunngruppen B1-B2 och B3
- Kalkberget uppvisar typiska egenskaper som är kända från flera andra platser och andra vattentäkter på Gotland. Hög genomsläpplighet, låg magasineringsförmåga och ett stort beroende av nederbörd för nybildning av grundvatten
- Uttagskapacitet för B1 och B2 ca 1,0 liter/s och maximalt till ca 1,4 liter/s
- Uttagskapacitet för B3 maximalt ca 0,5 liter/s

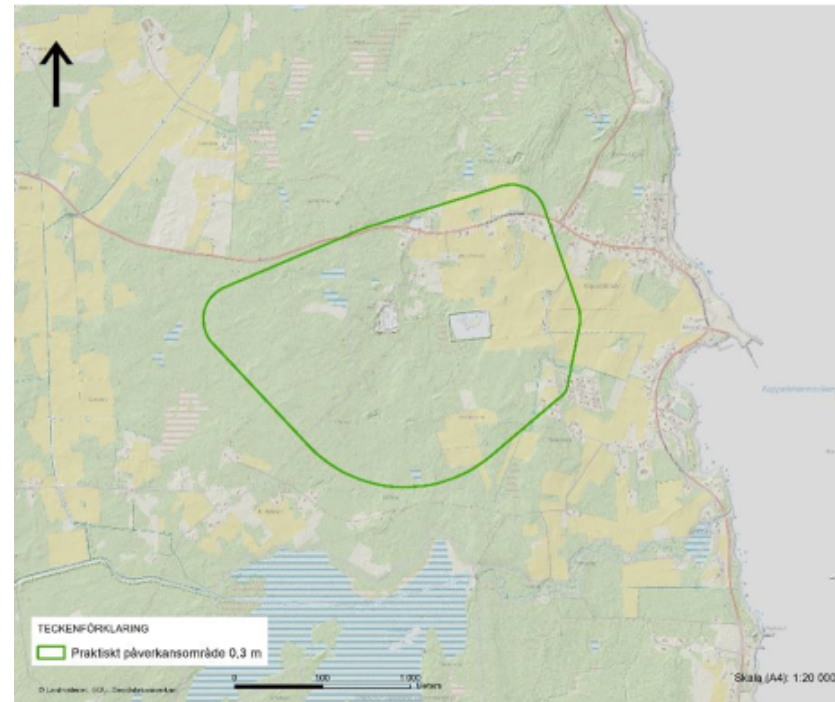
Resultat undersökningar

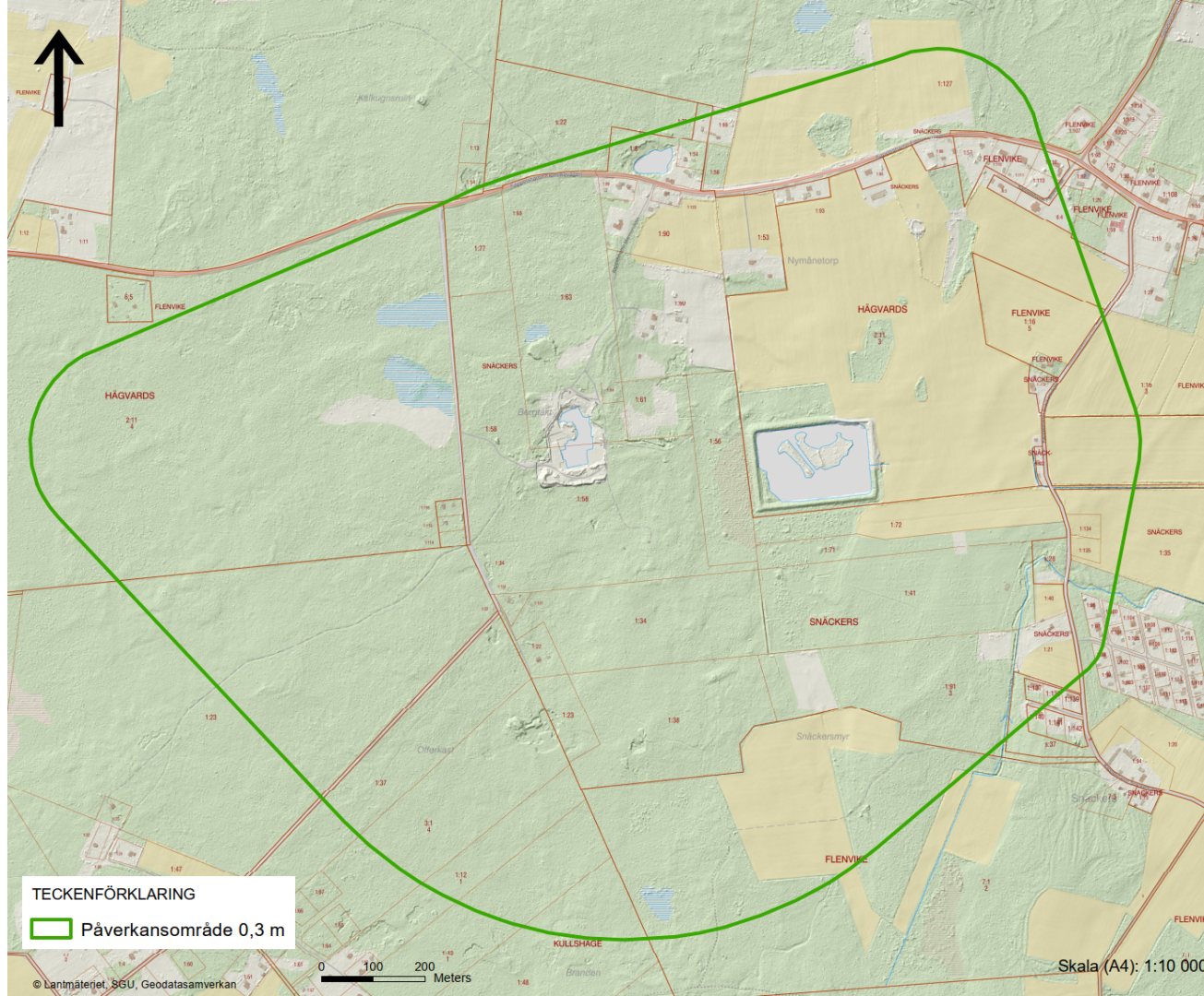
Påverkansområde i berg

- Provpumpning under torrperiod juni och juli 2025 (B1 och B2)
- Påverkansområdet ca 700 m till 1200 m
- Uttaget under perioden representerar uttag under en period med låg eller obefintlig grundvattenbildning vilket inneburit magasin-stömning
- Kraftig nederbörd i slutet av juli medförde att grundvattennivåerna steg snabbt och all påverkan från både torrperiod och pumpning återställdes på något dygn
- Provpumpning i B3 visar på liten omgivningspåverkan på intilliggande brunnar

Påverkansområde i jord

Ingen påverkan på grundvattennivåer i ytliga jordlager eller ytvatten

Resultat undersökningar

Vattenkvalitet

- Analyser har gjorts kontinuerligt sedan 1990-talet då vattentäkten börjades användas
- B3 visade höga halter järn 2024 vilket ledde till att vattentäkten stängdes ner
- B1 och B2 är tidvis påverkade av mikroorganismer vilket tyder på relativ snabb transport av nederbörd till grundvatten
- Kloridhalterna har varierat, men har inte överstigit 90 mg/liter

Bedömning gällande betydande miljöpåverkan

Region Gotland gör bedömningen att verksamheten ej medför betydande miljöpåverkan på grund av:

- Lokalisering och påverkan
- Uttagets omfattning och begränsning
- Vattenbalans
- Ingen påverkan på miljökvalitetsnormer (MKN)

Frågor/synpunkter

Kontaktuppgifter

Telefon 0498-26 99 36 Karin Å
0498-26 90 00 (växel)

E-post vattentakt@gotland.se

Brev Region Gotland, Teknik- och
samhällsbyggnadsförvaltningen
621 81 Visby

Ange diarienummer:
TN 2025/415

